

TOVERI

Ennen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestys Astoriassa, Oregon, joka päivä paita sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:

W. N. REIVO, A. SALMI, L. MOILANEN, A. N. KOSKELA, K. E. HEIKKINEN

TOVERI (The Comrade)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Monday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40c per inch. Special discount allowed for larger and continuous advertisements.

TOVERI, BOX 99, ASTORIA, OREGON.

AUGUST NIKULA, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post-Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

SUBSCRIPTION RATES:

IN THE UNITED STATES AND CANADA:
For 1 Year \$3.75; For 6 Months, \$2.00; For 3 Months, \$1.25; For 1 Month 50c.

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA JA CANADASSA:
1 vuokertä \$3.75; 6 kuukautta \$2.00; 3 kuukautta \$1.25; 1 kuukausi 50c.
SUOMEEN JA MUUALLE ULKOMAILLE:
1 vuokertä \$6.50; 6 kuukautta \$3.50.

Ilmestys hinta 40c palstatumalla. Kuuilma-ilmotukset \$1.50 kerta ja muutovarsilla \$2.00 kerta. Kiblaus, syntymä- ja avioliittolimatukset 50c kerta, haudannetot ja nimomuuttolimatukset 25c kerta, kalma-ilmotukset \$1.50 kerta, avioero-ilmotukset \$1.00 kerta. Selsavat ilmoitukset seuraavaan hintatabeltiin mukaan palstatumalla: 1 v. 20c, 3/4 v. 20c, 3 kk. 25c, 1 kk. 30c. Satunnaisista ilmoituksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielenä suomennetaan vapaasti.

Huoneusto sijaitsee 10:n ja Duane katujen kulmassa.
Telefoni: konttori 365, toim. 832.

Oikaisu

Edellisen numeron alakerran viiteisen edellisessä kappaleessa oli ... sillä ei kai saatettane väittää, että työläiset ... pitää olla työaseet.

Viisitoistavuotisen taistelun tuloksia

Äskettäin allekirjoitti Arkanساسin valtion kuvernööri erään lain, joka antaa valtion kaivostarkastajalle vallan asettaa kaivoslait työnsäkin käytäntöön.

Työväenlehdet jotka asiasta kertovat, selittävät taistelun lain saamisen olleen sitkeän ja kestäneen kauan siksi, että vaatimuksen takana oli vain n. s. "kolmas huone", s. o. työväestö joka lakia vaati, ei valinnut omia edustajiaan lainlaatuja, vaan turvautui rukouksiin ja anomuksiin. Samalla kun Arkanساسin työväestö toimi viisitoista vuotta tämän verrattain vähäpätöisen lain saavuttamiseksi, tyytyi se koko ajan olemaan porvaripuolueitten uskollisena äänestyskarsijana, valitsematta koskaan omia ehdokkaitaan edustamaan itseään.

Musertavampaa valttia ei voisi esittää tällaisen unionistisen työväenliikkeen taistelun toivotomuudesta, mutta yksikään niistä lehdistä jotka tämän kirjoittaja on huomannut asiasta puhuvan ja ylistävän voiton suoruttua, ei ole huomannut sitä pohjimmista syyistä, jotka tämän taistelun teki niin sitkeäksi ja esti työväestön ennen saamista vaatimustaan lapsimäärän.

Ne myöntävät jokainen sen, että lainlaatuja jäsenet esittivät esityksen tulemaista ennen laiksi, mutta eivät huomaa että työväestöllä olisi ollut mahdollisuus jos sitä ennen esittäisi sellaisia lainlaatuja jäsenet pääsemästä ollenkaan lainlaatuja.

Ja niin kauan kuin työväestö tyytyy lähettelemään edustajiaan vain lainlaatuja kokoushuoneitten etsiin, "kolmannen huoneeseen" saa se taistella jonkin mittomman pikkuparannuksen puolesta kymmeniä vuosia, mutta niin pian kun se jättää porstuapolitiikoimisen toisille luokille ja lähettää omaa mieltänsä eduskuntaan, vaihtuvat osat. Ja sellainen vaihto olisi saatava aikaan viivyttelemättä.

Mutta useinkin näyttää jonkun vähäpätöisen ja selvältä näyttävän seikan huomaiminen olevan sitä mahdotommin, kuten esim. työläisiin nähden on tässä laita.

— Työläinen, älä jarruta vapausliikettä pysyttelemällä ulkona järjestöstäsi. Älä estä työläisjärjestösi yrityksiä pysyttelemällä syssästä tästä yhteisestä liikkeestä.

ratkaista rakkaimpiasi onnen vuoksi ...

Sillä mikään ei ole sinulle kamalampaa ajatella kuin se, että lapsesi täytyisi käydä läpi saman kärsimysten tien, jonka sinä jo olet kulkenut. Siispä estä nuo kärsimykset uudistumasta ... Anna tiedon valaista rakkaimpasi elämän tien, niin he eivät eksy ... niin kuin me kerran eksyimme ...

Kansakunnan kohtalon ohjaksissa

Kapitalistisen tuotantotavan vallitessa muuttuu yhteiskunnallinen järjestelmän muotoaan aina sikäli kuin tuotantosuhteet muuttuvat ja teollisuus keskittyy jättäjämaisten pääomallitojen käsiin. Porvarillisen kansanvaltaistuksien mukaan saatetaan nimellisesti olla vallalla tasavaltainen hallitusmuoto, mutta itse asiassa ei todellisen kansanvaltauksen kannalta katsoen hallitusmuodon nimellisyys ollenkaan todista sen todellista muotoa.

Meillä Yhdysvalloissa esimerkiksi on olemassa tasavaltainen hallitus ja kansanvaltauudenkin pitäisi olla vallalla, mutta kuitenkin on meillä valta keskittynyt paljon paremmin kuin esim. Englannissa, jossa vallitseva perustuslaillinen monarkia, siis rajoitettu yksinvalta. Todellisuudessa ollenkaan siinä asemassa että täällä määrää "kansanvaltaisen hallituksen" tehtäviä joukko rahamiehiä ja Englannissa saa kuningas allekirjoituskellaan vahvistaa sen mitä teollisuusruhtinastien edustajat ovat sitä ennemmin suvainneet päättää. Yhdysvaltain presidentillä on eräissä suhteissa suurempi valta kuin Englannin kuninkaalla.

Tämän maan raha- ja teollisuuskapitalistit määräävät ei ainoastaan tämän maan hallituksen vaan monen muunkin maan hallituksen toimet. Tunnettua on että rahalla on "taivaallinen mahti", s. o. se määrää yhteiskunnalliset suhteet ja tälläkäläisten raharuhinastien käsiin on sellainen määrä rahaa, että tavallinen meikaläinen ei ollenkaan käsitä sen summan suurruutta.

Tälläläisten kansallispankkien hallussa oli tämän vuoden maaliskuun alussa kuusitoista miljonia dollaria, joka on noin viisi miljonnaa dollaria enemmän kuin mitä Ranskan, Englannin, Italian, Espanjan, Norjan, Ruotsin, Tanskan, Sveitsin, Japanin ja Saksan valtiopankeilla oli.

Sellainen rahallinen mahti on käsitättömän suuri. Jos se kieltäytyisi tukemasta mita hyvänsä näistä hallituksista, kukistuisi sellainen hallitus muutamassa päivässä, ja kun se asettuu niiden taakse, saavat ne menetellä miten tahansa. Tämä rahallinen mahti se on joka määrää sodasta ja rauhasta, asettaa voimansa paikallisesti asevoimien ja tekee jokaisesta kansakoulustakin kasarmin.

Ja jotkut selittävät, että kun tämä rahalaitos, pankkilaitos, kansallistutetaan, niin kansanvaltaisuus astuu kansakuntien kohtalojen määrääjäksi. Epäilemättä saisi hallitus pankkilaitoksesta suunnattomia tuloja, mutta kansanvaltaisuus pysyisi edelleenkin syrjäytettynä, sillä ei se sitkeällä kuin pankkilaitos joka estää kansanvaltauuden kohaamista oikeuksiinsa, vaan tuotantolaitosten omistajaksi tuotantolaitoksia ja maan rikkaitkien lähteitä, niin ei se omistajiksi pankkilaitostakaan. Tilanne jossa pankkilaitos ja tuotantolaitos eri luokan käsissä, ei ole mahdollinen, joskin valtiokapitalistien vallitessa saatetaan tapahtua sitenkin, että valtio monopolisoi pankkilaitoksen ennen kuin koko teollisuuslaitosten laajaa sarjaa, tai päinvastoin, mutta sellainen ei ole yhteiskunnan normaali tilanne, vaan murroskoussi, jonka kestäessä tapahtuu asteittainen vallan siirtyminen yksityisiltä valtiolle seurauksena kapitalistisen kehityskauden pöyhyydestä.

Mutta valtiokään ei hoida pankkilaitosta muiden kuin oman luokkansa hyödyksi ja ellei työväestö siis hallitse valtiomahtia, ei se voi riistää yläluokan käsistä sitäkään mahtia, jonka ulkonaisena edustajana on pankkilaitos.

Työväestöä suojelevien lakien hävittäminen

Sotatilanne tuo mukanaan monenmoisia vaaroja, joista ensi silmäyksellä ei voi täyteen selvyteen päästä. Vasta sitten kun seuraa jonkun aikaa valtuutettujen tuihuja ja kiireitä, niin pääsee täyteen selvyteen siitä, minkämoisia vaaroja eritoten työväenluokkaa nykyään on vaarannimassa. Ei näet ole siinä kyläin, että luokkamme jäsenet ajetaan teurastuskentille kuljettua, vaan sen lisäksi puhuailevat kapitalistit kovalla kiireellä lakisäädöksiä, joilla kaikki sellaiset lait tullaan kumoamaan, joita työväestö monen vuosikymmenen aikana käyttäen ankarin taisteluitten aikana on Yhdysvaltain lainlaatuja kunnossa saanut hyväksytyiksi. (Nuo säädökset, vaikkakin ne ovat olleet puutteellisia, ovat sitenkin edes jossain määrin työläisiä kaikkein korkeimmalla sorrolta ja juruuttamiselta nimellisesti suojaanneet ja siksi aikovatkin kapitalistit me ne nykyisen huumaustilan-teen aikana hävittää olemattomiin, koska ne eivät hyväksy toimintaansa rajoittamassa mitään sellaisia esteitä, jotka ne kerran tilitään saattavat raivata. Nykyinen sotatilanne on työväestöllä suurimmaksi osaksi vienyt ajatus- ja huomiokyyvyn ja siksi kapitalistit saattavatkin menettellä mielin määrin omavaltaisesti, kun kerran missään ei vastustusta tapaa.

Siksimä ollenkaan kaikissa Yhdysvaltain lainlaatuja kunnissa nyt hikiäpäässä työskentelemässä useitten työväkeä suojelevien lakisäädösten poistamiseksi. Tuohon työhön on käyty siksimä julkeasti ja häikäilemättä, ja vain siellä on tavattu jonkinlaista vastustusta, missä sosialististen edustajien on onnistunut päästä tunnetummaan lainlaatuja kunnin. Onpa sattunut niinkin, kuten esim. New Yorkin valtiossa, että erät "filantrooppiset", s. o. ihmismystävälliset porvariryhmit vastustivat vastoin eräitten suurin kapitalistien ryhmien etuja kaikkein työväestöä suojelevien lakisäädösten poistamista "maan edun" nimessä, kun taas unionistien edustaja suoranaisesti luokkansa kavaltajan ja kapitalistien etua silmällä pitäen kiikkästi puolusti suojelevien lakisäädösten poistamista.

Eritoten on viime aikoina idän valtioissa ryhdytty toimenpiteitä, joitten tarkoituksena on poistaa kaikki sellaiset esteet, jotka jollakin tavoin esim. ampu-amarvetehtälaitto estäisivät työläisiä mielin määrin laitoksistaan kiertumasta. Niinpä on Albanysssa esitetty lakiehdotus, jolla entiset työpäivän pituutta koskevat määräykset kumotaan ja sen sijaan sallittaisi ampuamarvetehtälaitto sekä miehiä, että naisia pitää työssä yhtämittaan 8 tuntiä työvuorolla siten, että kun kaksi työvoroa vain yhdessä tehdaslaitoksessa työskentele, niin 32 tuntiin kuluksa kumpikin vuoro tulisi erikseen työskentelemään 16 tuntiä. Tehtävien tämän mukaan tulisi sallia olla käynnissä yöä päivää, sunnuntaisin ja arkipäivän, ja näin ollen tulisi jokainen työlläinen näissä ampuamarvetehtälaitissa viikon kuluksa työskentelemään 84 tuntiä. —

Jokainen työlläinen tietää, että tällainen raadanta murtaisi ennen pitkää kaikkien työlläisten ja eritotenkin työläisnaisten terveyden. Kapitalistitkin sen kyllä tietävät, mutta eivät sellaisia "pikkuseikoista" isänmaallisen voiton nykemisen yhteydessä tahdo mitään väliittää, ja yksinään herrat lainlaatuja kunnin jäsenetkin ovat siitä tietoisia, mutta kapitalistien palkkarekinä ol-

lessaan he eivät saa sellaisia tietoja ottaa huomioon.

Taistelua työläisiä suojelevien lakien kumoamiseksi alkoi Englannissa aivan samalla tavalla. Kaikki lakimääräiset rajotukset, jotka ehkäisivät työläisiä mielin määrin pitkillä työpäivillä kiduttamasta, poistettiin erotuksetta ja siitä oli suoranaisena seurauksena se, että teollisuuden palveluksessa otettiin häikäilemättä käytäntöön sunnuntaityö, alettiin rajoittomasti teettää ylityötä ja naiset ja lapsetkin pakotettiin työtä tekemään miltei rajoittamattoman pitkillä työvuoroilla. Tästä ovat seuraukset olleet niin turmiolliset, että yksinään Englannin hallituksenkin täytyi tarttua asiaan käskiksi nimittämällä komitea, jonka tehtäväksi annettiin tutkia, mistä kaikki se kurjisuus, suuri kuolevaisuus ja työkyvyttömyys johtuu, joka maassamme viime aikoina on työlläisten keskuudessa alkanut huolestuttavan nopeasti levitä.

Kun tämä komitea sitten jonkun aikaa tutki ja tarkasteli Englannin nurinkurisia teollisuusoloja, niin se tuli siihen lopputulokseen, että tuotannon kohottamiseksi korkeimmilleen ei ole pakko äärimmillen työlläisten ponnistuksia kiristää. Tutkijain komitean mielestä saattoi seipensäiväisen työviikon ja rajoittamattoman ylityön teettämisen korvata vastaavalla määrällä uusia työvuoroja ja että edelleenkin olisi välttämättä työpäivien pituutta määriteltäessä otettava lukuun työntekijän ikä, sukupuoli ja työn laatu. Ja mikäli ylityön teettämisen on kysymyksessä, niin komitea vastusti sitä kaikissa muodoissa, tosin sillä lisäyksellä, että missä työtä työvoimain puutteen takia oli tehtävä, niin se ei missään tapauksessa saanut kestää kahdeksan tuntia enempää kerrallaan.

Täällä Yhdysvalloissa voimme siksi nykyään jäädä odottamaan, tulevatko arvoiset lainlaatuja kunnat meidän jäsenet ollenkaan otamaan huomioon niitä kokemuksia, joihin muissa maissa ollaan tullut ampuamarvetehtälaitto työlläisten mielivaltaisista riistämistä, sillä nykyään nukkuvan työväestön puolelta tuskin on mitään vakavampia toimenpiteitä asian auttamiseksi odotettavissa. Ja vaikkapa omissa maassamme saatettu tulokset kelpaisivatkin esimerkiksi, niitäkin on viljelty sodan alkua joilta, joihin täällä ampuamarvetehtälaitto myöskin rajoittomasti työpäivä kaikkienikäisillä "vippankesteilla" pitenettiin, niin sitenkin on turha toivoa odottakaan mitään senkaltaista hyvää tahtoa porvareitten edustajien taholta, koska kerran eivät edes työläisetkään itensä suojelemista mitään väliitä, vaikka niin epäilemättä asia kipeämmin koskee kuin kapitalistien, jotka näistä uusista taannuttavista toimenpiteistä itselleen vain raakaa aikovat tehdä juuri työlläisten hien ja typeryyden kustannuksella. — H.

Järjestömme asioita

Oregonin valtioveraston tiedonantoja

Pidettäkö valtiokonventionia tänä vuonna?
Salemin palkkalisasto on tehnyt seuraavan yleissääntöesityksen:
"Että Oregonin sosialistipuolue määrää valtiokonventionin ajan ja palkan perustulua neljänneksitoista luvun ensimmäisen pykälän mukaan, ja
"Että valtiokonventionissa panevan alulle sellainen muutosesitys Oregonin valtion perustulusta, jolla valtion ylioikeudella ei ole oikeutta julistaa mitään lakia perustuluvastaiseksi ja että valtion lainlaatuja kunnalla ei ole oikeutta tehdä voimattomaksi tai peruuttaa mitään suoranaisella kansanäänestyksellä laadittua lakia."
Jos esitys saa vähintään kolmen osaston kannatusta, jotka edustavat 20 pros. puoleen jäsenmäärästä alettaen se on äänestykselle. Kannatusten tulee olla valtiokonventionin ennen l.k. 31 päivä. Jos valtiokonventioni pidetään, on se pidettävä mahdollisimman pian.
Toverillisesti,
VICTOR J. MCCONE, valtioishteeri.

Washingtonin suom. sos. osastoille

Organiseeraaja saapuu. Washingtonin suomalaisen valtiokomitean on valinnut ainoan hakijan tov. Leo Lelnon valtion organiseeraajaksi. Tov. Lelno tulee myöskin läkkömaan osittain Oregonin puolella. Toimintansa tulee hän alustamaan t.k. puolittain tuloilla. Matkojehelman valittua Lelno itse, koska hän tuntee paremmin kuin valtiokomitea suunnitellun alueen suomalaiset asutukset. Milloin osaston toimintaan niin sopii, olisi suotavaa, että ne, nähtyään organiseeraajame matkojehelman Toverissa, valmistaisivat pikku iltamia samoiksi illoiksi, kun hän saapuu paikalle, jolla, jos voisi saada mahdollisimman suuren kuulijakunnan. Ainakin mikäli tulee kysymyksen lauantai- ja sunnuntai-iltoja tämmöisä toivomusta otettava huomioon. Lelnolla tulee myöskin olemassa kanaan hyvää kirjallisuutta sekä toimii hän myöskin puolelehtimien asiamiehenä.
Niillä seudulla, missä ei ole osastoa, vaan joiakin sosialistille suosittuissa kansalaisia, toivotavasti nämä avustavat volintinsa mukaan Lelnon työskentelyä.

Yhteisjuhlaamme.
Jos olette toverit, alkaneet "trünaamaan"? Joka ovat osastoja, näytelmät, laulu, ja urheiluseurat alkaneet työhön ja toimintaan kesäkuun alkuun. Elette jokin tänään kun ajalla nähdä ripeään alkuvaihteluksena, niin epä saada hyviä tuloksia. Toimintaan siis kaikki osastot, vieläpä yksityisetkin toverit!
Reportitortit.
Ne reportitortit, joita komitean kirjuri lähettää kerran kuussa jokaiselle osastolle, näkyvät olevan erinomaisen haluttomia palamaan takaisin tänne G. Harborin. Missä näin sitten vika lieenee? Esim. viime maalisk. korjelta on palautettu kukaanista puoli tusinaa. Samoin tahtui tammikuun korttien kanssa. Helmikuun korjelta saapui noin puolet. Viime maanantain kokouksessa antoi v. komitea minulle määräyksen julistaa raportit sellaisena kukaan ne ovat. Tulot tietyt sen teemmään. Mutta eihän se sellainen ole mikä näköinen valtiomme s. sosialistien toiminnasta, kun ainoastaan 30-40 prosenttia osastoista ilmoittavat mitään toiminnastaan. Jos tämä raporttien lähettämisen katsotaan tarpeettomaksi ja väsyttäväksi hommaaksi, niin eikö jonkun pillossa pyssyneen osaston sopisi silloin tehdä esitystä koko korttijärjestelmän poistamiseksi.
Toveruudella,
SIMON ARRA,
v.-k. kirjuri.

Yleisiä uutisia

ARMEIJALAKI TULEE PIAN VOIMAAN.

vaaleissa vähintään yhtä musertavasti kuin hän aikoo ruhjoa saksalaisia Euroopan päästävä, ja jos Roosevelt ei tulisiikään ehdokkaaksi, katsoisivat republikaanit silti heillä olevan niin paljon "ansioita", että demokraattien asema tulisi uhatuksi. On luonnollista, että demokraatit eivät hyväksy tällaisia suunnitelmia kiistelemättä hurjasti siitä, mikä "maan parhaimpien etujen kannalta" on suotavinta. Jonkunlaista kompromissia kuitenkin odotetaan.
Väkijoumuapakkalää muutettiin niin, että väkijoumien anniskelu sotilaspukuisille miehille ei ole laitonta, vaikka minkä tahansa väkijouman myynti, antaminen tai hallussapito sotilas-asiaina tai -leireillä on kielletty.
Melkoista vaikeutta yhteisvaltiokunnalle tuotti kysymys, mil-läläisillä tuomioistuimilla on oikeus ratkaista kuuatka ovat asevoimellisia kutka ei, silloin kun asianomaiset värvättävät väittä-vät olevansa oikeutettuja jäämään pois sotapalveluksesta. Nyt hyväksytyn lain kohdan mukaan olisi heillä oikeus vedota yhden tuomioistuimen päätöksestä toiseen. Näin tulevat olemaan erikoisia sotilas-asiaina tuomioistuimia, mutta niissä ei saa olla sotilashenkilöitä.

Korkeampaa ikärajaa vaaditaan.

Senaattori France, Marylandista, piti armeijalakiehdotusta puutteellisenä ja esitti erikoisen lisäys ehdotuksen, jonka mukaan presidentillä olisi oikeus komentaa "maata puolustamaan" kaikki 18-45 ikävuoosien välillä olevat miehet. Ensimmäinen "jaksot" käsitäisi nuorukaiset 18-20 vuoteen. Sitteen seuraisi ensimmäinen jaksi, 21-27 vuoteen; toisen jakin väki, 27-35 vuoteen, ja ensimmäinen reservijoukko, 38-45 vuoteen.

Registereaus.

Armeijalan voimaantultua — niin pian kuin senaatin ja edustajahuoneen väliet erimielisyydet yksityiskohtien suhteen on saatu tasotetuksi lopullisessa käsitellyssä — useat valtiot tulevat asevoimellisten registreerauspäiväni toimeenpanemaan "juhlija ja isänmaallisia mielenosoituksia".

lisätäkseen sotainnostusta, kertovat sotadeparemtenttiin saapuneet sanomat.

Registereauskessa tulee miesten vastata kysymyksiin, mikä on täysi nimi, ikä, kotiosote, syntymäpäivä ja -vuosi, onko synnynnäinen vai kansalaisuutettu kansalainen eli ottanut n. k. ensimmäiset paperit; syntymäpaikka, ammatti, toimi tai virka; kenellä työssä ja mitä tekee; onko yksinäinen vai naimisissa, onko omaisia ja mitä; mitä rotua, onko ennen ollut sotapalveluksessa ja jos on niin missä, ja viikkoihin, millä syyllä tai syillä, jos millään, registreeraaja väittää olevansa oikeutettu olemaan vapaana sotapalveluksesta.

Presidentti Wilson on jo valmistanut julistuksensa, jolla armeijalakia saatetaan voimaan, ja registreeraussuunnitelmat myöskin ovat jokseenkin valmiina. Luullaan, että kolmen kuukauden kuluksa lain voimaansaatamisesta on 500,000 miestä saatua valituksi.

PÄÄSEKÖ SOSIALISTIEDUSTAJA RAUHANNEUVOTTELUKOKOUKSEEN?

(Jatkoa ensimmäiseltä sivulta)

sovinto-oikeuden kautta. Saksan valloittamat alueet luovutetaan takaisin. Puolan asukkaalle annetaan oikeus yleissääntöyksellä päättää, josko haluavat rippumattoman itsenäisyyden taikka liittyä joko Venäjän taikka Saksan. Belgialle annetaan itsenäisyys ja samoin Rumanialle ja Serbialle. Bulgarian tulee saada bulgarialaisten asuttama alue Makedoniassa ja Serbialle annetaan satama Adrian meren rannalla. Lisäksi ilmoitetaan, että mahdollista on "tarkistaa" Ranskan ja Saksan rajoja Elsass-Lothringissa sovinnaisella tavalla.

Saksan hallitus vaatii, ettei yhtään sotaan osallisista maista ole nöyryytettävä.

Berlin, 10 p. toukok. — United Pressin haastattelijoille on Saksan ulkomaanministeristöstä on annettu lausunto, että sota voidaan lopettaa ainoastaan ehdoilla, jotka eivät ole alentavia millekään sotaan osalliselle kansalle. Samaa sanoi sosialistien johtaja Philip Scheidemann puheessaan United Pressin kirjeenvaihtajan kanssa nykyistä rauhanpuhujia ja Amerikan suhtautumisesta niihin. Hän sanoi, että Wilsonin menettely oli käsitämätöntä ja hän väitti, että jos Wilson olisi jakanut toimintaa sotaan osallisten välillä yhteisen ymmärryksen aikaansaamiseksi sota olisi jo loppunut aika ja siten. Hän sanoi odottavansa hyviä tuloksia Tukholman rauhanneuvottelukokoukselta.

Saksan ulkomaanministeristöstä pitemmälle selitettiin, etteivät saksalaiset ole käyneet sotaan Amerikka vastaan. Asian suhteen annettu lausunto kuului: "Kuten jatkuvasti on toistettu Saksalta katoa ei ole olemassa syytä hyökkäykseen Amerikka vastaan. Saksan torpedoi amerikkalaisia laivoja, mutta ainoastaan niillä veillä, jotka laivat on kielletty liikkumasta eikä Saksalla katsota selailua sotatoimenpiteeksi, kun kerran kaikkien maitten laivat ovat kiellettyä.

Amerikalaiset Saksassa ovat määrätty ilmoittautumaan poliisvirastolle eikä se ole enempää kuin mielen Amerikka on kohdellut Amerikkaa olevia saksalaisia."

Venäjän sosialistien ilmoitetaan kiellettyneen ottamasta osaa Tukholman konferenssiin?

Pietari, 10 p. toukok. — (United Pressin tieto.) Venäjän sosialistit eivät tule olemaan edustettuina Tukholmassa pidettävässä rauhanneuvottelukonferenssissa. Päätös siitä on tehty täällä pidetyssä sosialistien neuvottelussa. Venäläisten sosialistien kokouksessa aijottua konferenssia johtamaan brutant ruotsalaiset sosialistit Trulant ja Bjorberg leimittain saksalaismieliseksi ja keisarillisen Saksan hallituksen asiamiehiksi, joitten johtama rauhanneuvottelu tulisi olemaan Saksan hallituksen suostamista.

Joko Lenin tapettu Pietarissa?

Lontoo, 10 p. toukok. — Exchange Telegraph on saanut Köpenhaminasta tietää Tukholmassa ilmestyneen Svenska Dagbaldettin kertoneen, että tunnettu venäläinen sosialisti Lenin, joka Pietarissa on viime aikoina agitteenut rauhan aikaan saami-seksi Saksan ja Venäjän välillä on kadonnut kaksi päivää sitten. Leninin kohtalon sanotaan olevan tuntemattomaa.

Rauhan agitatorien Italiassa.

Buenos Aires, 10 p. toukok. — Roomasta saapunut epävirallinen